

Iepirkums kā inovāciju dzinējs

Latvijas Inovāciju Kompetences Centra Izveide
EK Projekta "Advancing Cooperation of Competence Centres in Europe" ietvaros

Problēma

Publiskais iepirkums ir būtisks instruments, bet inovācijām tas Latvijā gandrīz netiek izmantots.

9.15 miljrd €

2024. gadā Latvijā noslēgto
iepirkuma līgumu apjoms (IUB)

~90% no tiem

konvencionāli iepirkumi, bet PCP/PPI
praktiski netiek izmantoti

0% tirgus konsultācijas

pirms iepirkuma. Uzņēmumi par
vajadzībām pat neuzzina

9 miljardi eiro gadā un gandrīz nekas inovatīvu produktu vai pakalpojumu ieviešanai

- Digitalizācija— Potenciāls veidot inovatīvus risinājumus
- Publisko iepirkumu skandāli un saasināta sabiedrības uzmanība

Kas ir inovāciju iepirkums?

Parasts iepirkums:

Precīza specifikācija → Salīdzina gatavus piedāvājumus → Zemākā cena

Inovāciju iepirkums:

Iepirkums, kurā pērk risinājumu, kas tirgū vēl

- Neeksistē
- vai eksistē, bet publiskajā sektorā vēl netiek lietots

Kas ir inovāciju iepirkums?

Inovāciju iepirkums:

Apraksta problēmu un vēlamo rezultātu → tirgus piedāvā, kā to sasniegt

Galvenās formas:

- Apspriede ar tirgu → noskaidro, kas ir iespējams.
- PCP → izstrādā un testē vēl neesošu risinājumu.
- PPI → iegādājas jau gatavu vai gandrīz gatavu inovāciju.
- Inovācijas partnerība → vienā procedūrā apvieno izstrādi un turpmāku iegādi.

Konteksts

Latvijā top pirmais Inovāciju iepirkumu kompetences centrs

- EK programmas Horizon Interconnected Innovation Ecosystems finansēta projekta **“Advancing Cooperation of Competence Centres in Europe”** ietvaros (2026–2030)
- VEFRESH sadarbībā ar Valsts kancelejas Inovāciju laboratoriju
- Daļa no Eiropas kompetences centru tīkla - 20 valstis, 10 jau esoši + 6 jauni KC

Kā mēs nonācām līdz šai iespējai

MICLC (2023–24)

Living Labs: iepirkums
kā inovāciju ekosistēmas
vērtību ķēde

IPROMO (2024–25)

Pirmā Latvijas Inovāciju
iepirkumu ceļa karte,
apmācības pircējiem un MVU

5G4LIVES (šobrīd)

Reāla prakse: 5G dronu
pakalpojumu iepirkuma ceļš
no vajadzības definēšanas līdz
specifikācijai

P2loneers (2026–30)

**Rezultāts: Latvija uzņemta
lielākajā ES inovāciju
iepirkumu tīklā (20 valstis)**

Ko Latvijai dod dalība tīklā

Dalība dod gatavu starta pozīciju: metodes, mentorēšanu, tirgus dialogus un ES līmeņa kontaktus

Mentori

Tīklā ir visi 2024. gada ES iepirkumu reitinga top-10 centri

Gatavi rīki

Pārbaudītas metodoloģijas, veidnes un pakalpojumu modeļi → pielāgojam, nevis izgudrojam

Tirgus

Pārrobežu pircēju grupas un ES mēroga tirgus dialogi → Latvijas pircējiem un uzņēmumiem durvis uz 20 valstu iepirkumiem

Mēs nesākam no nulles → pārņemam 10 pieredzējušu centru pieredzi iekš ES līmeņa politikas tīkla un ar pieredzi normatīvu pilnveidē

Latvijas kompetences centra izveides process

Centrs tiek būvēts caur praktiskām aktivitātēm, bet metodoloģiskais kodols ir “klīnika”

Pamats:

apmācības, tirgus dialogi, reģionālās vizītes, Inovāciju diena Rīgā, online platforma (resursu repozitorijs) un helpdesk

Kodols - Inovāciju iepirkumu "klīnika":

Uzraudzīta reāla vai realitātei pietuvināta iepirkuma izmēģinājuma trase

No vajadzības līdz gatavai pakotnei

→ Klīnikas ietvaros iegūtā pieredze kļūst par centra metodoloģisko pamatu un priekšlikumiem normatīvu pilnveidei

Iesaistes iespēja

Jums ir reāla vai realitātei pietuvināta iepirkuma vajadzība?

Mēs kopā to aizvedam no vajadzības līdz iepirkumam 4 soļos:

1.

Vajadzības (inovācijas)
konceptualizēšana

2.

Tirgus konsultācija

3.

Specifikācijas izveide

4.

Pilotiepirkums

***Tas nav pienākums iepirkt - tā ir droša vide izmēģināt**

Ko centrs dod procesā

Partneri 'piegādā' vajadzību, mēs sniedzam atbalstu inovāciju iepirkuma izstrādē.

Eksperti un mentorings

Pieredzējušu ES centru ekspertu kompetence un peer-to-peer atbalsts

Metodoloģija

Veidnes, procedūru atbalsts un pakalpojumu modeļi

Apmācības

Vebināri un darbnīcas pircējiem un piegādātājiem

Tirgus dialogs

Tirgus dialoga organizēšana un pircēju-piegādātāju iesaiste

leguvumi

Kāpēc ir vērts būt starp pirmajiem?

- **Jauna kompetence** iestādes komandai – prasme, kas Latvijā vēl reta
- Tieša pieeja ES labāko centru **ekspertiem** un viņu praksei
- **Redzamība**: pirmie inovāciju iepirkuma precedenti Latvijā
- Un galvenais – **risinājums eksistējošai problēmai** ar kompetentāko speciālistu atbalstu

Open Call

Aicinām pieteikt pilotprojektu idejas

Meklējam reālas vai realitātei
pietuvinātas iepirkuma
vajadzības izskatīšanai klīnikas
formātā

Atlasītās idejas tiks izstrādātas
ar LV un ES kompetences
centru ekspertu atbalstu

Pieteikšanai pietiek ar īsu
vajadzības aprakstu brīvā
formā

Citas iesaistes iespējas

JE FRESH

Ja pilotiepirkuma idejai vēl neesat gatavi, iesaistīties var arī citādi:

Apmācības un darbnīcas

pircējiem un piegādātājiem - klīnikas moduļi kā atvērts mācību formāts

"Innovation Procurement on Tour"

Reģionālās vizītes Latvijā kopā ar ES ekspertiem (2–3 gadā) un **Ikgadējā Inovāciju diena Rīgā**

Tirgus konsultāciju izmēģinājumi

Dalība vai novērošana simulētās tirgus konsultācijās, t.sk. piegādātāju prezentācijās

Latvijas Inovāciju iepirkumu tīkls

Nacionāla kopiena pircējiem, institūcijām, ekspertiem un inovatoriem

Elza Medne

elza.medne@vefresh.com

Viesturs Celmiņš

viesturs.celmins@vefresh.com

VEFRESH

